

การคิดเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2558

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก

SOCIAL NETWORKING ADDICTION AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN PHITSANULOK PROVINCE

นุชทิมา โสภาวาง 5538055 PPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วิริทธิ์ กิตติพิชัย, วท.ค.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), พิทยา จารุพูนผล, M.D., อ.ว. (ระบาควิทยา), D.M.(HRM), ศุภชัย ปิติกุลตั้ง, M.D., ว.ว.(กุมารเวชศาสตร์)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวางมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 515 ตัวอย่าง จากโรงเรียน 3 แห่ง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จังหวัดพิษณุโลก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงวิเคราะห์

ผลการศึกษาที่สำคัญดังนี้ (1) นักเรียนมีคะแนนร้อยละเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสารมากที่สุด รองลงมา เพื่อการสืบค้นข้อมูล และเพื่อความบันเทิง (73.95, 69.86, 66.63 ตามลำดับ) โดยนักเรียนมากกว่า ร้อยละ 50 มีการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่า 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (2) การติดเครือข่ายสังคมออนไลน์มีคะแนน ร้อยละเฉลี่ย 62.63 และคะแนนร้อยละเฉลี่ยรายด้านสูงสุดคือ ด้านการอยากใช้เพิ่มขึ้น รองลงมา ด้านการนึกถึงระลึกถึง ด้านการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ด้านการรบกวนกิจวัตรประจำวัน ด้านการควบคุมให้ลดการใช้ไม่ได้ และด้านอาการของ การถอนตัว (69.52, 67.09, 61.11, 60.81, 60.29, 57.47 ตามลำดับ) (3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 10 ตัวแปร ได้แก่ ระดับการศึกษา ($p < 0.05$) การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสาร ระยะเวลาในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ตัวแบบจากเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การตระหนักรู้ต่อสื่อสังคมออนไลน์ การสนับสนุนจากครูในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสืบค้นข้อมูล ($r = 0.60, 0.51, 0.30, 0.29, 0.21, 0.16, 0.15$ ตามลำดับ) การควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($r = -0.54, -0.15$ ตามลำดับ) และ (4) ตัวแปรทำนายการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์มี 7 ตัวแปร ได้แก่ การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง การควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสาร การตระหนักรู้ต่อสื่อสังคมออนไลน์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระยะเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\beta = 0.33, -0.29, 0.27, 0.12, -0.09, 0.08, -0.07$ ตามลำดับ) โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ร้อยละ 56

จากข้อค้นพบจึงมีข้อเสนอแนะว่า ครูและผู้ปกครองควรแนะนำ กระตุ้นเตือน และสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ทั้งช่วงเวลาและจำนวนชั่วโมงในการเข้าใช้ รวมถึงการแนะนำ ป้อนปรามให้นักเรียนมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ถูกกาลเทศะ เพื่อเป็นการสร้างภูมิป้องกันการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ และเพื่อให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

คำสำคัญ: เครือข่ายสังคมออนไลน์ / การติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ / นักเรียน / โรงเรียนมัธยมศึกษา

SOCIAL NETWORKING ADDICTION AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN PHITSANULOK PROVINCE

NUTTIMA SOPHAWANG 5538055 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: WIRIN KITTIPICHAJ, Ph.D.(APPLIED BEHAVIORAL SCIENCE RESEARCH), PHITAYA CHARUPOONPHOL, M.D., DIP. THAI BOARD OF EPIDEMIOLOGY, D.M.(HRM), SUPACHAI PITIKULTANG, M.D., DIP. THAI BOARD OF PEDIATRICS

ABSTRACT

The purpose of this cross-sectional survey research was to investigate the social networking use behaviors and social networking addiction among secondary school students in Phitsanulok Province, including the related factors. The sample consisted of 515 students in three secondary schools under the administration of the Secondary Educational Service Area Office 39, Phitsanulok Province. Data collection was accomplished using a self-administered questionnaire. Data analysis was carried out using descriptive and inferential statistics.

The results showed that (1) the percentage mean scores of the social networking use behaviors showed that the score of the use for communicating purpose was higher than the use for data searching and for entertainment purposes (73.95, 69.86 and 66.63, respectively), and more than 50% of the students spent more than 21 hours per week on the social networking sites; (2) the percentage mean score of the social networking addiction was 62.63, and the score for each dimension showed that the score in the tolerance dimension was higher than the salience, mood modification, conflict, relapse, and withdrawal dimensions (69.52, 67.09, 61.11, 60.81, 60.29 and 57.47, respectively); (3) the ten factors significantly associated with the social networking addiction were educational background ($p < 0.05$), the social networking use for entertainment purpose, use for communicating purpose, time spent on social networking sites, peer model of social networking use, social media awareness, support from teachers regarding social networking use, and the use for data searching purpose ($r = 0.60, 0.51, 0.30, 0.29, 0.21, 0.16$ and 0.15 , respectively), self-control in social networking use, and academic achievement ($r = -0.54$ and -0.15 , respectively); and (4) The seven considerable predictors of social networking addiction among students were the social networking use for entertainment purpose, self-control in social networking use, the use for communicating purpose, social media awareness, academic achievement, time spent on social networking sites, and senior high school level educational background ($\beta = 0.33, -0.29, 0.27, 0.12, -0.09, 0.08$ and -0.07 , respectively), which accounted for 56% of the variance in social networking addiction.

The findings lead to the recommendations that teachers and parents should advise students about using social network of the proper way and instill discipline for the students in a way that they would be able to control themselves in using social networking, both in terms of the proper times of day for use and the number of hours of use. Instruction and suppression should be in place for the students regarding using social networking appropriately, in a constructive way, and at the proper time so that they can be protected against social networking addiction and that they can utilize social networking most effectively.

KEY WORDS: SOCIAL NETWORKING SITE / SOCIAL NETWORKING ADDICTION / STUDENT / SECONDARY SCHOOL

160 pages